

Dosarul nr. 2r-614/19

Prima instanță - (Judecătoria Comrat, sediul central) V. Hudoba
Instanța de apel - (Curtea de Apel Cahul) G. Vavrin, T. Berdilă, I. Dănăilă

DECIZIE

30 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Victor Burduh
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Publicația Periodică „Ziarul de Gardă”,
reprezentată de avocatul Vitalie Zama,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de
Constantin Sibov împotriva Publicației Periodice „Ziarul de Gardă”, Alexandr Bolfa,
Nicolai Mardari și Valerii Chilioglo cu privire la apărarea onoarei și
demnității, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 4 septembrie 2019 a Curții de Apel Cahul, prin care s-
a respins cererea de repunere în termen a apelului declarat de Publicația Periodică
„Ziarul de Gardă” și s-a încetat procedura de apel la apelurile declarate de
Publicația Periodică „Ziarul de Gardă” și de Valerii Chilioglo ca fiind depuse
înafara termenului legal,

c o n s t a t ă:

La 20 iulie 2015, Constantin Sibov a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Publicației Periodice „Ziarul de Gardă”, Alexandr Bolfa, Nicolai
Mardari și Valerii Chilioglo cu privire la apărarea onoarei și demnității, repararea
prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 28 decembrie 2018 a Judecătoriei Comrat, sediul central,
acțiunea înaintată de Constantin Sibov a fost admisă parțial.

S-au recunoscut ca fiind neconfirmate informațiile din articolul „Vinărie cu
tradiții juridice”, publicate la 28 mai 2015, în limba de stat pe site-ul www.zdg.md
și în Publicația Periodică „Ziarul de Gardă”, după cum urmează:

„În 1998, Sibov convoacă în calitate de director (funcție pe care la acel
moment o deținea) la „Cristal-Optima” SRL acționari de la „Cristal-Optima” SRL
și scoate pe Nicolae Mardari din rândul acționarilor acestei firme.”

„Mi-au falsificat semnătura, precum că eu aș fi ieșit benevol din rândul
acționarilor. Sibov a mers la ÎS Registrul de la Comrat și m-a scos și din actele

oficiale. Asta cu o hârtie unde semnătura mea era falsificată, fără prezența mea sau a unei procure generale, ce i-ar permite după lege astfel de tranzacții...”

„...a fost lipsit de cota sa parte de 21%, pe care o deținea la compania „Cristal-Dion” SRL, iar aceste acțiuni au revenit fiilor unui deputat comunist.”

„Prin aceeași schemă a fost lipsit de proprietate și Chilioglo. La 20 iunie 2000, Sibov se face director la „Cristal-Optima” SRL, iar apoi în această calitate convoacă adunarea acționarilor vinăriei și trece cele 62% din acțiunile deținute la acel moment de Chilioglo în proprietatea sa.”

„Și în acest caz Sibov a fost ajutat de angajați CÎS Comrat. „Cum puteau cei de la Registru, în lipsa mea, fără a verifica dacă Sibov este director la firma mea, să mă lase fără afacere? Era simplu, era obligatoriu ca angajații CÎS să verifice baza de date, unde erau să vadă că potrivit documentelor, Sibov nu mai are nicio funcție în aceste firme. S-a încălcat legea în mod grosolan, la astfel de tranzacții, după lege, prezența mea este obligatorie sau măcar prezentarea unei procuri.”

S-a obligat Publicația Periodică „Ziarul de Gardă” și Alexandr Bolfa, să publice în Publicația Periodică „Ziarul de Gardă”, în aceeași rubrică în care era publicat articolul „Vinărie cu tradiții juridice”, dezmințire cu următorul conținut:

- În articolul „Vinărie cu tradiții juridice”, publicat la 28 mai 2015, pe site-ul www.zdg.md, în ediția periodică „Ziarul de Gardă”, sunt neconfirmate următoarele informații:

„În 1998, Sibov convoacă în calitate de director (funcție pe care la acel moment o deținea) la „Cristal-Optima” SRL acționari de la „Cristal-Optima” SRL și scoate pe Nicolae Mardari din rândul acționarilor acestei firme.”

„Mi-au falsificat semnătura, precum că eu aș fi ieșit benevol din rândul acționarilor. Sibov a mers la ÎS Registru de la Comrat și m-a scos și din actele oficiale. Asta cu o hârtie unde semnătura mea era falsificată, fără prezența mea sau a unei procure generale, ce i-ar permite după lege astfel de tranzacții...”

„...a fost lipsit de cota sa parte de 21%, pe care o deținea la compania „Cristal-Dion” SRL, iar aceste acțiuni au revenit fiilor unui deputat comunist.”

„Prin aceeași schemă a fost lipsit de proprietate și Chilioglo. La 20 iunie 2000, Sibov se face director la „Cristal-Optima” SRL, iar apoi în această calitate convoacă adunarea acționarilor vinăriei și trece cele 62% din acțiunile deținute la acel moment de Chilioglo în proprietatea sa.”

„Și în acest caz Sibov a fost ajutat de angajați CÎS Comrat. „Cum puteau cei de la Registru, în lipsa mea, fără a verifica dacă Sibov este director la firma mea, să mă lase fără afacere? Era simplu, era obligatoriu ca angajații CÎS să verifice baza de date, unde erau să vadă că potrivit documentelor, Sibov nu mai are nicio funcție în aceste firme. S-a încălcat legea în mod grosolan, la astfel de tranzacții, după lege, prezența mea este obligatorie sau măcar prezentarea unei procuri.”

S-a dispus ca dezmințirea să fie publicată în limba de stat, în numărul cel mai apropiat al Publicației Periodice „Ziarul de Gardă”, imediat după devenirea irevocabilă a hotărârii judecătorești în speță.

S-a dispus publicarea dezmințirii cu denumirea „Dezmințire” în aceeași rubrică, unde a fost publicată informația, textul să fie tapat cu același caracter/mărime.

S-a încasat de la Alexandr Bolfa în beneficiul lui Constantin Sibov, cu titlu de prejudiciu moral suma de 10 000 lei.

S-a încasat de la Alexandr Bolfa în beneficiul lui Constantin Sibov, cheltuielile de judecată în sumă de 8 112 lei.

În rest, acțiunea a fost respinsă ca nefondată.

La 14 ianuarie 2019, Constantin Sibov, reprezentat de avocatul Victor Cîlcic, a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, prin care a solicitat casarea parțială a hotărârii din 28 decembrie 2018 a Judecătoriei Comrat, sediul central, cu pronunțarea unei hotărâri noi de admiterea integrală a acțiunii.

Ulterior, la 1 februarie 2019, Publicația Periodică „Ziarul de Gardă” a depus cerere de apel, solicitând repunerea în termenul de declarare și casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii.

La 5 februarie 2019, Valeri Chilioglo a declarat apel împotriva hotărârii din 28 decembrie 2018 a Judecătoriei Comrat, prin care a solicitat casarea hotărârii primei instanțe.

Prin demersul nr. 527 din 2 aprilie 2019 al președintelui interimar al Curții de Apel Comrat, Dmitrii Fujenco, în adresa Curții Supreme de Justiție, a fost expediată cauza civilă, pentru examinarea chestiunii privind necesitatea strămutării cauzei la o altă instanță de același grad.

Prin încheierea din 17 aprilie 2019 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis demersul președintelui interimar al Curții de Apel Comrat, Dmitrii Fujenco, cu privire la strămutarea cauzei civile, la o instanță de același grad.

S-a strămutat cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Constantin Sibov împotriva Publicației Periodice „Ziarul de Gardă”, Alexandr Bolfa, Nicolai Mardari și Valerii Chilioglo cu privire la apărarea onoarei și demnității, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, de la Curtea de Apel Comrat la Curtea de Apel Cahul, pentru examinare, în ordine de apel.

La 22 ianuarie 2019, Constantin Sibov, reprezentat de avocatul Victor Cîlcic, a depus cerere prin care a solicitat retragerea apelului declarat la 14 ianuarie 2019.

Prin încheierea din 4 septembrie 2019 a Curții de Apel Cahul, s-a admis cererea de retragere a apelului declarat de Constantin Sibov, reprezentat de avocatul Victor Cîlcic.

S-a încetat procedura de apel la cererea de apel depusă de Constantin Sibov, reprezentat de avocatul Victor Cîlcic.

Prin încheierea din 4 septembrie 2019 a Curții de Apel Cahul, s-a respins ca neîntemeiată cererea de repunere în termen a apelului declarat de Publicația Periodică „Ziarul de Gardă”.

S-a încetat procedura de apel la apelurile declarate de Publicația Periodică „Ziarul de Gardă” și de Valerii Chilioglo împotriva hotărârii din 28 decembrie 2018 a Judecătoriei Comrat, sediul central, ca fiind depuse înafara termenului legal.

La 9 octombrie 2019, Publicația Periodică „Ziarul de Gardă”, reprezentată de avocatul Vitalie Zama, a declarat recurs împotriva încheierii din 4 septembrie 2019 a Curții de Apel Cahul, prin care s-a respins cererea de repunere în termen a apelului declarat de Publicația Periodică „Ziarul de Gardă” și s-a încetat procedura

de apel la apelurile declarate de Publicația Periodică „Ziarul de Gardă” și de Valerii Chilioglo ca fiind depuse înafara termenului legal.

La 28 octombrie 2019, Publicația Periodică „Ziarul de Gardă”, reprezentată de avocatul Vitalie Zama, a depus cerere de recurs concretizată, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii și restituirea cauzei la rejudecare, la stadia primirii cererii de apel.

În motivarea recursului a exprimat dezacordul cu încheierea contestată, invocând că este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

În acest sens, a invocat că instanța de fond nu a citat în mod corespunzător publicația recurentă/pârâtă și pe reprezentantul acesteia.

A menționat că la dosar lipsește o consecvență în ceea ce privește cercul de persoane care erau citate pentru ședințele de judecată, în particular au existat multiple situații când publicația recurentă/pârâtă și reprezentantul acesteia, avocatul Tatiana Puiu, nu au primit citații pentru ședințele de judecată.

Nu a existat o poziție unitară în ceea ce privește aprecierea ca fiind „citare corespunzătoare” a publicației recurente/pârâte și a reprezentantului acesteia.

La fel, au existat situații când citațiile pentru ședințele de judecată au fost recepționate de persoane străine.

Contramandând ședința din 26 decembrie 2018 pentru data de 28 decembrie 2018, instanța de fond nu a expediat nici o citație, inclusiv în adresa publicației recurente/pârâte și a reprezentantului acesteia. De altfel, chiar dacă citația era să fi fost expediată, oricum ea nu ajungea la destinatar în termen de 2 zile.

A indicat că pagina web a instanței de judecată, pe parcursul anilor 2016, 2017 și 2018, se afla în diferite perioade de timp în mentenanță și nu era funcțională. În aceste condiții Publicația Periodică „Ziarul de Gardă” era în imposibilitate obiectivă de a afla informația privind locul, data și ora ședinței de judecată.

Totodată a invocat că, contrar prevederilor art. 236 alin. (4) din Codul de procedură civilă, Judecătoria Comrat, sediul central, a expediat copia dispozitivului hotărârii din 28 decembrie 2018 tocmai la data de 22 ianuarie 2019.

Reieșind din circumstanțele de fapt relatate, consideră că publicația recurentă/pârâtă și reprezentantul acesteia, erau în imposibilitate obiectivă de a cunoaște despre data și ora ședinței de judecată din 28 decembrie 2018.

În concluzie, a remarcat că instanța de apel, prin refuzul arbitrar de a repune în termen de declarare a apelului, a încălcat dreptul publicației pârâte/recurente la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele dosarului atestă că copia încheierii contestate a fost expediată în adresa participanților la proces la 17 septembrie 2019 (vol. II, f.d. 86), fiind recepționată de către recurent și reprezentantul acestuia la 24 septembrie 2019 (vol. II, f.d. 90-91).

Din aceste motive, Colegiul constată că recursul declarat la 9 octombrie 2019 este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Conform art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Verificând legalitatea încheierii din 4 septembrie 2019 a Curții de Apel Cahul, în partea prin care s-a respins cererea de repunere în termen a apelului declarat de Publicația Periodică „Ziarul de Gardă” și s-a încetat procedura de apel la apelurile declarate de Publicația Periodică „Ziarul de Gardă” și de Valerii Chilioglo ca fiind depuse înafara termenului legal prin prisma argumentelor invocate în recurs și a materialelor cauzei, Colegiul ajunge la concluzia că aceasta a fost emisă în disconcordanță cu normele de drept procedural pertinente speței.

În acest sens, instanța de recurs atestă că instanța de apel a cercetat superficial materialele cauzei.

Or, din conținutul procesului-verbal al ședinței de judecată în prima instanță rezultă indubitabil că, ședința de judecată din 28 decembrie 2018, la care a fost pronunțat diapozitivul hotărârii, a avut loc în absența reprezentantului apelantului Publicația Periodică „Ziarul de Gardă”, avocatul Tatiana Puiu.

Așadar, analizând materialele cauzei, Colegiul constată că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Comrat, sediul central, a fost pronunțat la 28 decembrie 2018, în lipsa apelantului și reprezentantului acesteia (vol. I, f.d. 237).

Conform scrisorii nr. 851, copia dispozitivului hotărârii Judecătoriei Comrat, sediul central din 28 decembrie 2018 a fost expediat participanților la proces la 22 ianuarie 2019 (vol. I, f.d. 246).

În conformitate cu art. 236 alin. (4) din Codul de procedură civilă, participanții care nu au fost prezenți la pronunțarea dispozitivului hotărârii primesc copia hotărârii în decurs de 5 zile.

Respectiv, Colegiul opinează că instanța de apel a omis faptul că, prima instanță nu și-a îndeplinit obligația instituită la art. 236 alin. (4) din Codul de procedură civilă și nu a comunicat apelantului Publicația Periodică „Ziarul de Gardă” hotărârea judecătorească în decurs de 5 zile.

În consecință, Colegiul conchide că instanța de apel, la examinarea cererii de repunere în termen a apelului, a omis să se expună cu privire la lipsa dovezii expedierii în adresa Publicației Periodice „Ziarul de Gardă” și reprezentantului acesteia a copiei dispozitivului hotărârii primei instanțe, în conformitate cu prevederile art. 236 alin. (4) din Codul de procedură civilă, circumstanță care de altfel poate fi interpretată și apreciată în folosul ultimei drept motiv ce justifică declararea apelului în afara termenului legal.

Respectiv, Colegiul consideră că instanța de apel, la examinarea cererii recurentului cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului, urma să țină cont de circumstanțele descrise.

Omisiunea instanței de apel de a analiza multiaspectual materialele dosarului a dus la încălcarea dreptului la un recurs efectiv combinat cu dreptul la un proces

echitabil garantate de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale ale recurentului.

La caz, instanța de recurs reține că recurentul contestă încheierea 4 septembrie 2019 a Curții de Apel Cahul în partea în care a fost respinsă cererea de repunere în termen a apelului declarat de Publicația Periodică „Ziarul de Gardă” și s-a încetat procedura de apel la apelul declarat de Publicația Periodică „Ziarul de Gardă” ca fiind depus înafara termenului legal.

Astfel, verificând legalitatea încheierii în partea contestată, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, la caz, este oportună casarea parțială a încheierii instanței de apel și restituirea cauzei în această parte la rejudecare în instanța de apel la stadia de primire a cererii de apel.

Luând în considerare cele indicate mai sus, Colegiul ajunge la concluzia că cererea de recurs urmează a fi admisă, casată parțial încheierea din 4 septembrie 2019 a Curții de Apel Cahul și restituită cauza la rejudecare în același complet de judecată, de la stadia de primire a cererii de apel declarată de Publicația Periodică „Ziarul de Gardă”.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Publicația Periodică „Ziarul de Gardă” reprezentată de avocatul Vitalie Zama.

Se casează parțial încheierea din 4 septembrie 2019 a Curții de Apel Cahul, în partea în care a fost respinsă cererea de repunere în termen a apelului declarat de Publicația Periodică „Ziarul de Gardă” și s-a încetat procedura de apel la apelul declarat de Publicația Periodică „Ziarul de Gardă” ca fiind depus înafara termenului legal, cu restituirea cauzei spre rejudecare în Curtea de apel Cahul în același complet de judecată, de la stadia primirii cererii de apel.

În rest încheierea se menține.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac

Președintele ședinței, judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Victor Burduh

Dumitru Mardari

ÎNCHEIERE

30 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Victor Burduh
Dumitru Mardari

examinând cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate depusă de reprezentantul Publicației Periodice „Ziarul de Gardă”, avocatul Vitalie Zama,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Constantin Sibov împotriva Publicației Periodice „Ziarul de Gardă”, Alexandr Bolfa, Nicolai Mardari și Valerii Chilioglo cu privire la apărarea onoarei și demnității, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă :

La 20 iulie 2015, Constantin Sibov a depus cerere de chemare în judecată împotriva Publicației Periodice „Ziarul de Gardă”, Alexandr Bolfa, Nicolai Mardari și Valerii Chilioglo cu privire la apărarea onoarei și demnității, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 28 decembrie 2018 a Judecătoriei Comrat, sediul central, acțiunea înaintată de Constantin Sibov a fost admisă parțial.

S-au recunoscut ca fiind neconfirmate informațiile din articolul „Vinărie cu tradiții juridice”, publicate la 28 mai 2015, în limba de stat pe site-ul www.zdg.md și în Publicația Periodică „Ziarul de Gardă”, după cum urmează:

„În 1998, Sibov convoacă în calitate de director (funcție pe care la acel moment o deținea) la „Cristal-Optima” SRL acționari de la „Cristal-Optima” SRL și scoate pe Nicolae Mardari din rândul acționarilor acestei firme.”

„Mi-au falsificat semnătura, precum că eu aș fi ieșit benevol din rândul acționarilor. Sibov a mers la ÎS Registrul de la Comrat și m-a scos și din actele oficiale. Asta cu o hârtie unde semnătura mea era falsificată, fără prezența mea sau a unei procure generale, ce i-ar permite după lege astfel de tranzacții...”

„...a fost lipsit de cota sa parte de 21%, pe care o deținea la compania „Cristal-Dion” SRL, iar aceste acțiuni au revenit fiilor unui deputat comunist.”

„Prin aceeași schemă a fost lipsit de proprietate și Chilioglo. La 20 iunie 2000, Sibov se face director la „Cristal-Optima” SRL, iar apoi în această calitate convoacă adunarea acționarilor vinăriei și trece cele 62% din acțiunile deținute la acel moment de Chilioglo în proprietatea sa.”

„Și în acest caz Sibov a fost ajutat de angajați CÎS Comrat. „Cum puteau cei de la Registru, în lipsa mea, fără a verifica dacă Sibov este director la firma mea, să mă lase fără afacere? Era simplu, era obligatoriu ca angajații CÎS să verifice baza de date, unde erau să vadă că potrivit documentelor, Sibov nu mai are nicio funcție în aceste firme. S-a încălcat legea în mod grosolan, la astfel de tranzacții, după lege, prezența mea este obligatorie sau măcar prezentarea unei procuri.”

S-a obligat Publicația Periodică „Ziarul de Gardă” și Alexandr Bolfa, să publice în Publicația Periodică „Ziarul de Gardă”, în aceeași rubrică în care era publicat articolul „Vinărie cu tradiții juridice”, dezmințire cu următorul conținut:

- În articolul „Vinărie cu tradiții juridice”, publicat la 28 mai 2015, pe site-ul www.zdg.md, în ediția periodică „Ziarul de Gardă”, sunt neconfirmate următoarele informații:

„În 1998, Sibov convoacă în calitate de director (funcție pe care la acel moment o deținea) la „Cristal-Optima” SRL acționari de la „Cristal-Optima” SRL și scoate pe Nicolae Mardari din rândul acționarilor acestei firme.”

„Mi-au falsificat semnătura, precum că eu aș fi ieșit benevol din rândul acționarilor. Sibov a mers la ÎS Registru de la Comrat și m-a scos și din actele oficiale. Asta cu o hârtie unde semnătura mea era falsificată, fără prezența mea sau a unei procure generale, ce i-ar permite după lege astfel de tranzacții...”

„...a fost lipsit de cota sa parte de 21%, pe care o deținea la compania „Cristal-Dion” SRL, iar aceste acțiuni au revenit fiilor unui deputat comunist.”

„Prin aceeași schemă a fost lipsit de proprietate și Chilioglo. La 20 iunie 2000, Sibov se face director la „Cristal-Optima” SRL, iar apoi în această calitate convoacă adunarea acționarilor vinăriei și trece cele 62% din acțiunile deținute la acel moment de Chilioglo în proprietatea sa.”

„Și în acest caz Sibov a fost ajutat de angajați CÎS Comrat. „Cum puteau cei de la Registru, în lipsa mea, fără a verifica dacă Sibov este director la firma mea, să mă lase fără afacere? Era simplu, era obligatoriu ca angajații CÎS să verifice baza de date, unde erau să vadă că potrivit documentelor, Sibov nu mai are nicio funcție în aceste firme. S-a încălcat legea în mod grosolan, la astfel de tranzacții, după lege, prezența mea este obligatorie sau măcar prezentarea unei procuri.”

S-a dispus ca dezmințirea să fie publicată în limba de stat, în numărul cel mai apropiat al Publicației Periodice „Ziarul de Gardă”, imediat după devenirea irevocabilă a hotărârii judecătorești în speță.

S-a dispus publicarea dezmințirii cu denumirea „Dezmințire” în aceeași rubrică, unde a fost publicată informația, textul să fie tapat cu același caracter/mărime.

S-a încasat de la Alexandr Bolfa în beneficiul lui Constantin Sibov, cu titlu de prejudiciu moral suma de 10 000 lei.

S-a încasat de la Alexandr Bolfa în beneficiul lui Constantin Sibov, cheltuielile de judecată în sumă de 8 112 lei.

În rest, acțiunea a fost respinsă ca nefondată.

La 14 ianuarie 2019, Constantin Sibov, reprezentat de avocatul Victor Cîlcic, a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, prin care a solicitat casarea parțială a hotărârii din 28 decembrie 2018 a Judecătoriei Comrat, sediul central, cu pronunțarea unei hotărâri noi de admiterea integrală a acțiunii.

Ulterior, la 1 februarie 2019, Publicația Periodică „Ziarul de Gardă” a depus cerere de apel, solicitând repunerea în termenul de declarare și casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii.

La 5 februarie 2019, Valeri Chilioglo a declarat apel împotriva hotărârii din 28 decembrie 2018 a Judecătoriei Comrat, prin care a solicitat casarea hotărârii primei instanțe.

Prin demersul nr. 527 din 2 aprilie 2019 al președintelui interimar al Curții de Apel Comrat, Dmitrii Fujenco, în adresa Curții Supreme de Justiție, a fost expediată cauza civilă, pentru examinarea chestiunii privind necesitatea strămutării cauzei la o altă instanță de același grad.

Prin încheierea din 17 aprilie 2019 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis demersul președintelui interimar al Curții de Apel Comrat, Dmitrii Fujenco, cu privire la strămutarea cauzei civile, la o instanță de același grad.

S-a strămutat cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Constantin Sibov împotriva Publicației Periodice „Ziarul de Gardă”, Alexandr Bolfa, Nicolai Mardari și Valerii Chilioglo cu privire la apărarea onoarei și demnității, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, de la Curtea de Apel Comrat la Curtea de Apel Cahul, pentru examinare, în ordine de apel.

La 22 ianuarie 2019, Constantin Sibov, reprezentat de avocatul Victor Cîlcic, a depus cerere prin care a solicitat retragerea apelului declarat la 14 ianuarie 2019.

Prin încheierea din 4 septembrie 2019 a Curții de Apel Cahul, s-a admis cererea de retragere a apelului declarat de Constantin Sibov, reprezentat de avocatul Victor Cîlcic.

S-a încetat procedura de apel la cererea de apel depusă de Constantin Sibov, reprezentat de avocatul Victor Cîlcic.

Prin încheierea din 4 septembrie 2019 a Curții de Apel Cahul, s-a respins ca neîntemeiată cererea de repunere în termen a apelului declarat de Publicația Periodică „Ziarul de Gardă”.

S-a încetat procedura de apel la apelurile declarate de Publicația Periodică „Ziarul de Gardă” și de Valerii Chilioglo împotriva hotărârii din 28 decembrie 2018 a Judecătoriei Comrat, sediul central, ca fiind depuse înafara termenului legal.

La 9 octombrie 2019, Publicația Periodică „Ziarul de Gardă”, reprezentată de avocatul Vitalie Zama, a declarat recurs împotriva încheierii din 4 septembrie 2019 a Curții de Apel Cahul, prin care s-a respins cererea de repunere în termen a apelului declarat de Publicația Periodică „Ziarul de Gardă” și s-a încetat procedura de apel la apelurile declarate de Publicația Periodică „Ziarul de Gardă” și de Valerii Chilioglo ca fiind depuse înafara termenului legal.

La 28 octombrie 2019, Publicația Periodică „Ziarul de Gardă”, reprezentată de avocatul Vitalie Zama, a depus cerere de recurs concretizată, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii și restituirea cauzei la rejudecare, la stadia primirii cererii de apel.

Tot la 28 octombrie 2019, reprezentantul Publicației Periodice „Ziarul de Gardă”, de avocatul Vitalie Zama, a depus cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, prin care a solicitat dispunerea ridicării excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 100 alin. (3) și art. 102 alin. (4¹) din Codul de procedură civilă, sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova, referitor la excepția de neconstituționalitate indicată și suspendarea procedurii de examinare a cauzei până la soluționarea excepției ridicate.

În motivarea cererii a indicat că, prin efectul prevederilor art. 100 alin. (3) și art. 102 alin. (4¹) din Codul de procedură civilă, publicației recurente i s-a încălcat dreptul la un proces echitabil, or s-a îngrădit/limitat accesul la justiție.

De asemenea, autorul sesizării consideră că prevederile contestate nu corespund exigențelor de previzibilitate și calitate a legii.

A menționat că prevederile contestate din art. 100 alin. (3) din Codul de procedură civilă prevăd posibilitatea argumentării imposibilității de a cunoaște data judecării cauzei, astfel, participanții la proces care au fost citați și nu au participat la ședința de judecată la care a fost amânată judecarea cauzei vor putea invoca lipsa citării ulterioare numai în cazul în care vor demonstra că au fost în imposibilitatea de a cunoaște data judecării cauzei.

Iar prevederile contestate din art. 102 alin. (4¹) din Codul de procedură civilă, nu prevăd, în mod categoric, posibilitatea argumentării imposibilității de a cunoaște data judecării cauzei, astfel că, participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

La fel, prevederile art. 102 alin. (4¹) din Codul de procedură civilă, oferă posibilitatea instanței de judecată de a nu mai expedia citații pentru ședințele ulterioare. Abordare ce contravine practicii CtEDO, care instituie obligația citării corespunzătoare a părții în proces.

Prin urmare, consideră că normele menționate vin cu soluții diferite și contradictorii pentru una și aceeași situație, astfel că, pe de o parte o normă oferă posibilitatea motivării necunoașterii despre data și ora ședinței, iar alta nu oferă această posibilitate în mod categoric

Astfel, autorul cererii consideră că, prevederile date sunt contrare art. 6 § 1 din Convenție și urmează a fi declarate neconstituționale.

Examinând cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate depusă de reprezentantul Publicației Periodice „Ziarul de Gardă”, avocatul Vitalie Zama, Colegiul consideră că aceasta urmează a fi respinsă din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 12¹ alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Dacă nu sunt întrunite cumulativ condițiile specificate la alin. (2), instanța refuză ridicarea excepției de neconstituționalitate printr-o încheiere care poate fi atacată odată cu fondul cauzei.

Instanța de judecată poate ridica excepția de neconstituționalitate doar dacă cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege ori dacă cererea de recurs împotriva hotărârii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că la data de 09 februarie 2016 Curtea Constituțională a Republicii Moldova a adoptat Hotărârea nr. 2 „Pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova (excepția de neconstituționalitate) (sesizarea nr. 55b/2015)”, prin care s-a decis că în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitate legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, este obligată să sesizeze Curtea Constituțională.

Astfel, conform § 79-80 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016 pentru interpretarea art. 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție, controlul concret de constituționalitate pe cale de excepție constituie singurul instrument prin intermediul căruia cetățeanul are posibilitatea de a acționa pentru a

se apăra împotriva legislatorului însuși, în cazul în care, prin lege, drepturile sale constituționale sunt încălcate.

Curtea a menționat că dreptul de acces al cetățenilor prin intermediul excepției de neconstituționalitate la instanța constituțională reprezintă un aspect al dreptului la un proces echitabil.

Potrivit § 82-83 din aceeași Hotărâre, Curtea a reținut că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

(1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

(2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

(3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

(4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Concomitent, Curtea a precizat că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale, or, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82. Excepția de neconstituționalitate care întrunește aceste condiții poate fi ridicată în fața oricărei instanțe.

Așadar, întru ridicarea excepției de neconstituționalitate, cu sesizarea Curții Constituționale, sunt necesare întrunirea, cumulativ, a condițiilor strict-obligatorii prevăzute la art. 12¹ din Codul de procedură civilă și § 82 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016.

Curtea a reținut că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale.

Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate.

Curtea Supremă de Justiție, nu are în competență de a decide admisibilitatea sesizării, întrucât Curtea Constituțională a constatat că sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza.

O astfel de interpretare asigură principiul constituțional al independenței tuturor judecătorilor în soluționarea cauzelor și supremația Constituției în procesul de apărare a drepturilor și libertăților fundamentale.

Astfel, aplicând raționamentele expuse de Curtea Constituțională în Hotărârea nr. 2 din 9 februarie 2016, Colegiul reține următoarele.

În circumstanțele expuse, și verificând întrunirea de către autorul cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a exigențelor evidențiate supra,

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție atestă că la cazul speței lipsesc temeiuri de admitere a cererii respective.

Or, excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată doar dacă cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege ori dacă cererea de recurs împotriva hotărârii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii.

Din considerentele menționate, Colegiul consideră că cererea depusă de reprezentantul Publicației Periodice „Ziarul de Gardă”, avocatul Vitalie Zama, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate urmează a fi respinsă.

În conformitate cu art. 12¹ și art. 269-270 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate depusă de reprezentantul Publicației Periodice „Ziarul de Gardă”, avocatul Vitalie Zama, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Constantin Sibov împotriva Publicației Periodice „Ziarul de Gardă”, Alexandr Bolfa, Nicolai Mardari și Valerii Chilioglo cu privire la apărarea onoarei și demnității, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Victor Burduh

Dumitru Mardari